

PROGRAM

II KONGRESU HISTORYKÓW JĘZYKA

27 czerwca 2023 r.

Aula im. A. Pawlikowskiego (B/1.1)	9.00–9.15	Otwarcie II Kongresu Historyków Języka
	9.15–10.15	Obrady plenarne Bogusław Dunaj , Uniwersytet Jagielloński, <i>O potrzebach i kierunkach badań historycznojęzycznych</i> Stanisław Dubisz , Uniwersytet Warszawski, <i>Jak można chronologizować najnowsze dzieje polszczyzny</i>
	10.15–10.45	Przerwa kawowa
	10.45–11.45	Obrady plenarne Ewa Woźniak , Uniwersytet Łódzki, <i>Granice historii języka</i> Magdalena Pastuch , Uniwersytet Śląski w Katowicach, Tomasz Mika , Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, <i>O budowaniu nowej koncepcji (syntezy) historii języka polskiego</i>
	11.45–13.00	Dyskusja
	13.00–14.30	Przerwa obiadowa
	14.30–16.30	Obrady w sekcjach
SEKCJA A sala C/0.4	14.30–14.50	Renata Bizior, Dorota Suska , Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie, <i>Fenomen komunikacyjny polskich gazet rękopiśmiennych XVIII wieku. Perspektywy badawcze</i>
	14.50–15.10	Agnieszka Szczaus , Uniwersytet Szczeciński, <i>Dawna prasa popularnonaukowa – niedocenione źródło badań historycznojęzycznych</i>
	15.10–15.30	Anetta Gajda , Uniwersytet Łódzki, <i>Dyskurs popularnonaukowy w ujęciu diachronicznym – stan badań, ewolucja metod badawczych, niezbadane pola</i>
	15.30–15.50	Małgorzata Dawidziak-Kładoczna , Uniwersytet Wrocławski, <i>Gatunki dokumentujące prace polskiego parlamentu. Ujęcie diachroniczne</i>
	15.50–16.30	Dyskusja
SEKCJA B sala C/0.5	14.30–14.50	Radosław Pawelec , Uniwersytet Warszawski, <i>Ambiwalencje i paradoksy – wybrane nazwy antywartości w perspektywie semantyki historycznej</i>
	14.50–15.10	Beata Raszevska-Żurek , Uniwersytet Jagielloński, <i>Analiza zmienności pojęć jako perspektywa dla semantyki historycznej</i>
	15.10–15.30	Dorota Adamiec , Instytut Języka Polskiego PAN, <i>Emocje zapisane w języku. Na przykładzie leksyki odnoszącej się do emocji RADOŚĆ w tekstach z XVII i XVIII wieku</i>
	15.30–15.50	Paulina Michalska-Górecka , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Między nazwą sekwatywną a ekspresywizmem. Przypadek XVI-wiecznego szwermiera</i>
	15.50–16.30	Dyskusja

SEKCJA C sala C/0.9	14.30–14.50	Ewa Deptuchowa , Instytut Języka Polskiego PAN, „ <i>Słownik staropolski</i> ” w świetle badań nad średniowiecznymi źródłami
	14.50–15.10	Mariola Jakubowicz , Instytut Sławistyki PAN, <i>O rekonstrukcji semantyki w prajęzykach w oparciu o pracę nad cyfrową wersją „Słownika prasłowiańskiego”</i>
	15.10–15.30	Jolanta Migdał , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Słowniki w słownikach – rozważania leksykograficzne</i>
	15.30–15.50	Beata Kuryłowicz , Uniwersytet w Białymstoku, <i>Nieznany słowniczek z Wileńszczyzny Artura Dolińskiego z drugiej połowy XIX wieku na tle innych źródeł z Kresów północno-wschodnich</i>
	15.50–16.30	Dyskusja
SEKCJA D sala C/0.29	14.30–14.50	Agata Kwaśnicka-Janowicz , Uniwersytet Jagielloński, <i>Czynniki stabilizacji zapożyczeń leksykalnych w historii języka polskiego</i>
	14.50–15.10	Ewelina Kwapięń , Uniwersytet Warszawski, <i>Łacińskie zapożyczenia czasownikowe zanikające w dobie nowopolskiej</i>
	15.10–15.30	Jan German , Uniwersytet Jagielloński, <i>Bohemizmy, germanizmy, latynizmy? Jak potwierdzić lub wykluczyć pośrednictwo przy zapożyczeniach (na przykładzie leksyki religijnej pochodzenia łacińskiego w staropolszczyźnie</i>
	15.30–15.50	Anna Borowy , Uniwersytet Jagielloński, <i>Starogreckie elementy leksykalne w języku rumuńskim</i>
	15.50–16.30	Dyskusja
SEKCJA E sala C/0.34	14.30–14.50	Aleksandra Niewiara , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>Lingwistyka kulturowa a badania ewolucji dyskursu w długim trwaniu kultury</i>
	14.50–15.10	Maciej Rak , Uniwersytet Jagielloński, <i>Etnolingwistyka historyczna – „Słownik mitologii polskiej” Jana Karłowicza</i>
	15.10–15.30	Magdalena Majdak , Instytut Języka Polskiego PAN, Witold Kieraś , Instytut Podstaw Informatyki PAN, <i>Słowa klucze w polskich pismach religijnych XVII i XVIII wieku w świetle danych z Elektronicznego Korpusu Tekstów Polskich z XVII i XVIII w. KorBa</i>
	15.30–15.50	Jolanta Klimek-Grądzka , Katolicki Uniwersytet Lubelski, <i>Rewizja w badaniach historycznojęzycznych</i>
	15.50–16.30	Dyskusja
SEKCJA F sala C/0.36	14.30–14.50	Agnieszka Słoboda , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Bezokolicznik bierny w średniowiecznej polszczyźnie</i>
	14.50–15.10	Olga Ziółkowska , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Zanik kongruencji a repartycja funkcji składniowych imiesłówów staropolskich</i>
	15.10–15.30	Renata Bronikowska , Instytut Języka Polskiego PAN, <i>Składniowa klasyfikacja średniopolskich konstrukcji typu Słuszna wiedzieć./Słuszna, żebyś wiedział.</i>
	15.30–15.50	Mikołaj Dunikowski , Uniwersytet Jagielloński, <i>Staropolskie alić, aliści a sposób zadawania pytań retorycznych w dobie prasłowiańskiej</i>
	15.50–16.30	Dyskusja

SEKCJA G sala C/0.38	14.30–14.50	Zbigniew Babik , Uniwersytet Jagielloński, <i>Spiranty i afrykaty w „Bulli Gnieźnieńskiej”</i>
	14.50–15.10	Robert Bońkowski , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>Czy czarnogórskie i polskie fonemy ś i ż są tej samej proweniencji (w odniesieniu do koncepcji czarnogórskiego onomasty i językoznawcy Radosława Rotkovicia o pochodzeniu przodków Czarnogórców)?</i>
	15.10–15.30	Dariusz Piwowarczyk , Uniwersytet Jagielloński, <i>Chronologia względna zmian fonologicznych i morfologicznych w rozwoju języka łacińskiego</i>
	15.30–15.50	Marcel Nowakowski , Uniwersytet Jagielloński, <i>Rekonstrukcja fonetyczna – studium przypadku na podstawie greki mykeńskiej</i>
	15.50–16.30	Dyskusja
SEKCJA H sala C/0.43	14.30–14.50	Władysława Bryła , Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Henryk Duda Katolicki Uniwersytet Lubelski, <i>Język wielkich ludzi Kościoła XX wieku jako czynnik sprawczy rozwoju polszczyzny</i>
	14.50–15.10	Aleksandra Żurek-Huszcz , Instytut Sławiastyki PAN, <i>Nazwiska konwertytów z judaizmu na wyznania chrześcijańskie (na przykładzie Warszawy, 1826–1850)</i>
	15.10–15.30	Magdalena Gozdek , Uniwersytet Łódzki, <i>Nazwy własne w badaniu idiolektu pisarza</i>
	15.30–15.50	Agata Łojek , Uniwersytet Warszawski, <i>Pola leksykalno-semantyczne w podstawach motywacyjnych XVII-wiecznych nazwisk odapelatywnych (na przykładzie Daleszyc na Kielecczyźnie)</i>
	15.50–16.30	Dyskusja
SEKCJA I sala C/1.1	14.30–14.50	Urszula Sokólska , Anetta Strawińska , Uniwersytet w Białymstoku, <i>„Upominek zecerom od korektora” Aleksandra Walickiego jako przykład XIX-wiecznego poradnictwa ortoepicznego</i>
	14.50–15.10	Tadeusz Lewaszkiewicz , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Spory/ „wojny”/ reformy/ zmiany alfabetyczne, ortograficzne i interpunkcyjne w historii języków słowiańskich i europejskich (próba syntezy)</i>
	15.10–15.30	Renata Przybylska , Uniwersytet Jagielloński, <i>Kolokacje jako narzędzie diachronicznej analizy semantycznej</i>
	15.30–15.50	Magdalena Klapper , Instytut Języka Polskiego PAN, <i>Wpływ badań nad staropolskimi zabytkami leksykograficznymi na rozwój wiedzy o początkach rodzimego słownictwa i dawnym słownictwie</i>
	15.50–16.30	Dyskusja
SEKCJA J sala C/1.11	14.30–14.50	Dorota Kozaryn , Uniwersytet Szczeciński, <i>Wpływ łaciny na składnię polską</i>
	14.50–15.10	Dominika Skrzypek , Maria Klejnowska , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Rozwój wykładników strony biernej w językach skandynawskich</i>
	15.10–15.30	Marta Woźnicka , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Czasownik leksykalny, łącznikowy, posiłkowy – badanie korpusowe statusu składniowego czasownika bliven (“(po)zostać”) w tekstach średnio-dolno-niemieckich</i>
	15.30–15.50	Aleksander Juszczyński , Uniwersytet Jagielloński, Háskóli Íslands, <i>Konstrukcje porównawcze w języku Old West Norse na podstawie materiału Eddy Starszej</i>
	15.50–16.30	Dyskusja
	16.30–17.00	Przerwa kawowa

17.15–19.15	Wizyta w Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej lub w Muzeum Śląskim
19.30	Bankiet

28 czerwca 2023 r.

	9.00–11.00	Obrady w sekcjach
SEKCJA A sala C/0.4	9.00–9.20	Michał Rzepiela , Instytut Języka Polskiego PAN, <i>Dyskurs antyhusycki w świetle koncepcji formulaic language i pattern grammar</i>
	9.20–9.40	Przemysław Wiatrowski , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Perspektywy badań nad kazaniami żydowskimi w języku polskim z XIX i XX wieku</i>
	9.40–10.00	Joanna Przyklenk , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>PAMIĘĆ w badaniach historycznojęzykowych. Miejsca wspólne – miejsca własne</i>
	10.00–10.20	Magdalena Hawrysz , Uniwersytet Zielonogórski, <i>Kategoria pamięci zbiorowej w badaniach nad dawnymi tekstami. Średniopolskie katalogi władców z perspektywy memory studies</i>
	10.20–11.00	Dyskusja
SEKCJA B sala C/0.5	9.00–9.20	Kazimierz Sikora , Uniwersytet Jagielloński, <i>Gwarowe dopowiedzenie juści/a juści jako przykład leksykalizacji dawnych struktur składniowych</i>
	9.20–9.40	Jarosław Pacuła , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>XIX-wieczne pieśni i przyspiewki ludowe jako źródła do poznania historii polskiego żargonu złodziejskiego</i>
	9.40–10.00	Lidia Przymuszała , Uniwersytet Opolski, <i>Archaizmy leksykalne dotyczące kulinariów w gwarach śląskich</i>
	10.00–10.20	Beata Kiszka-Pytel , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>Żemła, kołacz, krepel... – wokół dawnego słownictwa związanego z jedzeniem obecnego w śląszczyźnie</i>
	10.20–11.00	Dyskusja
SEKCJA C sala C/0.9	9.00–9.20	Włodzimierz Gruszczyński, Aleksandra Wieczorek, Marcin Woliński , Instytut Języka Polskiego PAN, Instytut Podstaw Informatyki PAN, <i>Próby ustalenia chronologii i dynamiki wybranych zmian w języku polskim XVII i XVIII w. za pomocą danych korpusowych i narzędzia Chronofleks</i>
	9.20–9.40	Patrycja Potoniec, Krzysztof Opaliński , Instytut Badań Literackich PAN, <i>spxvi.edu.pl – uniwersalny zasób sieciowy do badania polszczyzny XVI wieku</i>
	9.40–10.00	Kinga Wąsińska , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>Statystyka w badaniach historycznojęzykowych – wstępne obserwacje</i>
	10.00–10.20	Aleksandra Ryś , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>Jak współcześnie badać frazeologię w tekstach dawnych? Możliwości wykorzystania narzędzi cyfrowych w pracy historyka języka</i>
	10.20–11.00	Dyskusja

SEKCJA D sala C/0.29	9.00–9.20	Dorota Szagun, Iwona Żuraszek-Ryś , Uniwersytet Zielonogórski, <i>Językoznawstwo historyczne wobec współczesnych wyzwań glottodydaktyki</i>
	9.20–9.40	Irmína Kotlarska , Uniwersytet Zielonogórski, <i>Dawne materiały do nauczania polszczyzny w środowisku anglojęzycznym jako źródła do diachronicznych badań polonistycznego dyskursu glottodydaktycznego</i>
	9.40–10.00	Barbara Mitrenga , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>Polonistyczne kształcenie historycznojęzykowe w dydaktyce akademickiej (wobec tradycji oraz wyzwań współczesności)</i>
	10.00–10.20	Agnieszka Górna , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Archaizacja języka w polskich tłumaczeniach anglojęzycznych powieści gotyckich na wybranych przykładach</i>
	10.20–11.00	Dyskusja
SEKCJA E sala C/0.34	9.00–9.20	Alina Kępińska , Uniwersytet Warszawski, <i>Jak opisywać jednostki leksykalne, w tym występujące w tekstach dawnych?</i>
	9.20–9.40	Piotr Sobotka , Instytut Sławiastyki PAN, <i>Badania diachroniczne w ujęciu funkcjonalnym: metody i narzędzia</i>
	9.40–10.00	Rafał Zarębski , Uniwersytet Łódzki, <i>Kilka uwag na temat dawnej dwujęzyczności polsko-francuskiej i francusko-polskiej</i>
	10.00–10.20	Agnieszka Pielá , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>Quasi-deminutiwa i quasi-augmentatiwa w polskich frazeologizmach</i>
	10.20–11.00	Dyskusja
SEKCJA F sala C/0.36	9.00–9.20	Maria Trawińska , Instytut Sławiastyki PAN, <i>Ku wypracowaniu nowego paradygmatu badawczego dla polszczyzny XV wieku</i>
	9.20–9.40	Joanna Kamper-Warejko, Joanna Kulwicka-Kamińska , Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, <i>Fleksja imienna i werbalna XVI wieku – stan badań. Rekonesans</i>
	9.40–10.00	Anetta Luto-Kamińska, Emilia Kubicka , Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, <i>Konstrukcje quasi-narzędnikowe w perspektywie współczesnej i historycznej</i>
	10.00–10.20	Szymon Pogwizd , Instytut Sławiastyki PAN, <i>Etymologia i rozwój semantyczny psł. wyrazu *kvasъ</i>
	10.20–11.00	Dyskusja
SEKCJA G sala C/0.38	9.00–9.20	Aleksandra Janowska , Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>O wskazywaniu przybliżoności w historii polszczyzny. Uwagi wstępne</i>
	9.20–9.40	Dorota Mika, Ewa Rodek, Krzysztof Nowak , Instytut Języka Polskiego PAN, <i>Polisemia regularna nazw roślin w perspektywie diachronicznej. Próba analizy automatycznej słowników historycznych</i>
	9.40–10.00	Dawid Lipiński , Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, <i>Teoria pól semantycznych w badaniach nad leksyką dawną na przykładzie łacińskich czasowników oznaczających składanie ofiary</i>
	10.00–11.00	Dyskusja

SEKCJA H sala C/0.43	9.00–9.20	Tomasz Lisowski , Uniwersytet im Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Stratyfikacja chronologiczna leksykonu Nowego Testamentu Biblii Leopoldy (1561) w świetle metody dystrybucyjno-kontekstowej. Rekonesans badawczy</i>
	9.20–9.40	Magdalena Jurewicz-Nowak , Uniwersytet Zielonogórski, <i>Zapis wiana w pomniku prawa magdeburgskiego Bartłomieja Groickiego jako skonwencjonalizowane zachowanie językowe</i>
	9.40–10.00	Iwona Pałucka-Czerniak , Uniwersytet Zielonogórski, <i>Relacje pomiędzy wspólnotami komunikatywnymi nierównorzędnymi w XVIII w. na materiale dokumentów cechowych</i>
	10.00–11.00	Dyskusja
SEKCJA I sala C/1.1	9.00–9.20	Danuta Kowalska, Magdalena Pietrzak , Uniwersytet Łódzki, <i>Opis w prozie reporterskiej XIX wieku (na wybranych przykładach)</i>
	9.20–9.40	Katarzyna Sicińska , Uniwersytet Łódzki, <i>Formuła finalna w epistolografii polskiej XVII i XVIII w. jako makroakt etykietałny</i>
	9.40–10.00	Leonarda Mariak , Uniwersytet Szczeciński, <i>Korespondencja prywatna jako źródło badania samowiedzy pisarzy o własnej twórczości (na podstawie listów Henryka Sienkiewicza)</i>
	10.00–10.20	Anna Iacovou , Uniwersytet Łódzki, <i>Językowe wykładniki siedemnastowiecznej rosyjskiej komunikacji epistolarnej</i>
	10.20–11.00	Dyskusja
SEKCJA J sala C/1.11	9.00–9.20	Monika Opalińska , Uniwersytet Warszawski, <i>Nowe spojrzenie na fragmenty rękopiśmienne jako źródło w badaniach historycznojęzykowych</i>
	9.20–9.40	Mariusz Leńczuk , Instytut Języka Polskiego PAN, <i>Polskie glosy w średniowiecznych łacińskich rękopisach – poszukiwania i opracowanie w XXI w. Potrzeby, perspektywy, metody</i>
	9.40–10.00	Dorota Rojszczak-Robińska , Uniwersytet im Adama Mickiewicza w Poznaniu, <i>Jak badać staropolskie apokryfy? Apocrypha – możliwości i perspektywy</i>
	10.00–10.20	Katarzyna Jasińska , Instytut Języka Polskiego PAN, <i>Jak tłumaczono słownictwo rzadkie? – o wyborach glosatora łacińskiego dzieła „Cornutus”</i>
	10.20–11.00	Dyskusja
	11.00–11.30	Przerwa kawowa
Aula im. I. Bajerowej (B/0.38)	11.30–13.00	Panel dyskusyjny: GRANICE Krystyna Kleszczowa (Uniwersytet Śląski w Katowicach) Maciej Eder (Instytut Języka Polskiego PAN) Rafał Molencki (Uniwersytet Śląski w Katowicach) Artur Rejter (Uniwersytet Śląski w Katowicach) Dominika Skrzypek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) Piotr Sobotka (Instytut Sławiastyki PAN)
	13.00–14.30	Przerwa obiadowa

Aula im. I. Bajerowej (B/0.38)	14.30–16.30	Obrady plenarne Artur Rejter, Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>Językoznawstwo historyczne wobec nowej humanistyki</i> Stanisław Koziara, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, <i>O potrzebie nowej syntezy dziejów polszczyzny biblijnej</i> Krzysztof Maćkowiak, Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>O potrzebie badań z zakresu stylistyki historycznej</i> Mirosława Siuciak, Uniwersytet Śląski w Katowicach, <i>Dyskurs jako kategoria porządkująca w opisie dziejów polszczyzny</i>
16.30–17.00	Dyskusja nad referatami i podsumowanie II Kongresu Historyków Języka	
17.00–17.30	Spotkanie pożegnalne przy kawie	

PATRONAT HONOROWY

PARTNERZY WYDARZENIA

PATRONAT MEDIALNY

